

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ.κ. Υπουργούς

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Υποδομών και Μεταφορών

Εσωτερικών

Θέμα: «Διαπιστώσεις και προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη για τη στέγαση και τη συστέγαση των δημόσιων σχολικών μονάδων»

Ο Βουλευτής Ηλείας Διονύσιος-Χαράλαμπος Καλαματιανός καταθέτει ως αναφορά προς τους κ.κ. Υπουργούς Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Εσωτερικών, την επιστολή του Συνηγόρου του Πολίτη, όπου μεταξύ άλλων επισημαίνεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣΤΠ) έχει γίνει αποδέκτης μεγάλου αριθμού αναφορών περί των ζητημάτων που δημιουργούνται, λόγω της έλλειψης κατάλληλων κτιριακών υποδομών, για δημόσια διδακτήρια πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και για τα προβλήματα συστέγασης-συγχώνευσης σχολικών μονάδων.

Επιπλέον, στην επιστολή τονίζεται ότι με τα υπ' αριθμ. πρωτ.: 278856/19103/05.04.21 και 19/22.06.22 έγγραφα της Ανεξάρτητης Αρχής προς τους αρμοδίους Υπουργούς, ζητήθηκε η υλοποίηση ενεργειών για τα ζητήματα που δημιουργήθηκαν ως προς τις κατάλληλες κτιριακές υποδομές για τη στέγαση των δημοσίων νηπιαγωγείων. Μολαταύτα, μέχρι σήμερα, δεν έχουν ληφθεί οι αναγκαίες θεσμικές πρωτοβουλίες για την επίλυση των θεμάτων που έχουν ανακύψει.

Ο Συνήγορος του Πολίτη σημειώνει ότι τα ζητήματα που αναδεικνύονται από τις αναφορές που χειρίζεται είναι ποικίλα και αφορούν, τόσο την πρωτοβάθμια όσο και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μάλιστα στην ανωτέρω επιστολή παραθέτει τα κυριότερα προβλήματα που τον έχουν απασχολήσει, στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής του αρμοδιότητας.

Τέλος, ζητάει από τους αρμόδιους Υπουργούς ενημέρωση και λήψη σχετικής νομοθετικής πρωτοβουλίας για την επίλυση των εν λόγω ζητημάτων.

Επισυνάπτεται η επιστολή με τα ως άνω αναφερόμενα.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις ενέργειές σας καθώς και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2025

Ο καταθέτων Βουλευτής

Καλαματιανός Διονύσιος – Χαράλαμπος

Αθήνα, 30/09/2024
Αριθμ. Πρωτ.: 48273/2024

Πληροφορίες: Αντωνίνα Παπαθανάσογλου (τηλ.: 2131306804)
Μπαφέ Νίκη (τηλ.: 2131306817)
gl@synigoros.gr
cr@synigoros.gr

- 1) κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
minister@minedu.gov.gr
- 2) κ. Χρήστο Σταϊκούρα
Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών
gram-ypourgou@ypyme.gr
- 3) κ. Θεόδωρο Λιβάνιο
Υπουργό Εσωτερικών
ypourgou@ypes.gr

Θέμα: Ζητήματα κτιριακών υποδομών για τη στέγαση & συστέγαση δημοσίων διδακτηρίων

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ) έχει γίνει αποδέκτης μεγάλου αριθμού αναφορών περί των ζητημάτων που δημιουργούνται, λόγω της έλλειψης κατάλληλων κτιριακών υποδομών, για δημόσια διδακτήρια πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και για τα προβλήματα συστέγασης – συγχώνευσης σχολικών μονάδων.

Με τα υπ' αριθμ. πρωτ.: 278856/19103/05.04.21 και 19/22.06.22 έγγραφα της Ανεξάρτητης Αρχής προς τους αρμοδίους Υπουργούς, ζητήθηκε η υλοποίηση ενεργειών για τα ζητήματα που δημιουργήθηκαν ως προς τις κατάλληλες κτιριακές υποδομές για τη στέγαση των δημοσίων νηπιαγωγείων. Μολαταύτα, μέχρι σήμερα, δεν έχουν ληφθεί οι αναγκαίες θεσμικές πρωτοβουλίες για την επίλυση των θεμάτων που έχουν ανακύψει.

Τα ζητήματα που αναδεικνύονται από τις αναφορές που χειρίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη είναι ποικίλα και αφορούν, τόσο την πρωτοβάθμια όσο και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Κατωτέρω, εκτίθενται τα κυριότερα προβλήματα που έχουν απασχολήσει την Ανεξάρτητη Αρχή στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής της αρμοδιότητας:

- 1) Σύμφωνα με την ΥΑ 37237/2007, ως αυτή ισχύει, είναι αναγκαίο να λαμβάνονται υπόψη τα κτιριολογικά προγράμματα, τα οποία εκπονούνται από το Υπουργείο Παιδείας, εφόσον πρόκειται να ανεγερθεί κάποιο νέο διδακτήριο ή γενικά για τη στέγαση σχολικών μονάδων

Χαλκοκονδύλη 17, 104 32 Αθήνα Τηλ: 2131306600 Φαξ: 2107292129

σε υφιστάμενα κτίρια. Τα κτιριολογικά προγράμματα απαιτούνται για τη σύνταξη της αρχιτεκτονικής μελέτης και προβλέπουν τους απαιτούμενους χώρους ως προς το είδος, το μέγεθος και τον αριθμό τους, σε συνάρτηση με τον αριθμό των μαθητών που θα φοιτήσουν, τον αριθμό των εκπαιδευτικών, των ισχυόντων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, του αριθμού των τμημάτων κλπ. Το απαιτούμενο μέγεθος του οικοπέδου και του κτιρίου για την ανέγερση, μίσθωση ή συστέγαση προκύπτει από τον ακριβή προσδιορισμό των χώρων κύριας και βοηθητικής χρήσης, γραφειακών χώρων, εργαστηρίων, χώρων άθλησης, αποθήκευσης κλπ. Εντούτοις, από τις αναφορές που έχουν περιέλθει στον ΣτΠ προκύπτει ότι συχνά τα κτιριολογικά προγράμματα δεν λαμβάνονται υπόψη από τους εκάστοτε Δήμους, ιδίως στις περιπτώσεις των συστεγάσεων σχολικών μονάδων, όπου οι διοικητικές διαδικασίες που ακολουθούνται είναι συχνά μη ορθές και έπονται της υλοποίησης της συστεγάσης. Κατά την κρίση της Αρχής, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ρητά σε σχετική νομοθετική διάταξη, ότι και στις περιπτώσεις συστεγάσης/ μεταστεγάσης μονάδων είναι αναγκαίο να εκπονούνται και να τηρούνται τα εγκεκριμένα κτιριολογικά προγράμματα για κάθε είδος σχολικής μονάδας, δεδομένου ότι οι Δήμοι, σε πολλές περιπτώσεις συστεγάσης, αρνούνται την αναγκαιότητα τήρησής τους, καθώς ισχυρίζονται ότι αυτό ισχύει μόνο για τα σχολεία που στεγάζονται σε νέο χώρο, αν και έχει εκδοθεί σχετική οδηγία (αριθμ. πρωτ.: 133751/ΣΤ1/29.10.9) από τη Γενική Δ/νση Προγραμματισμού του Υπουργείου Παιδείας που δίνει σχετικές κατευθύνσεις και για τη συστεγάση σχολείων. Αντίστοιχα είναι απαραίτητο να καταστεί σαφές θεσμικά, ότι σε όλες τις περιπτώσεις μεταστεγάσης/ συστεγάσης είναι αναγκαίο να ληφθεί το σχετικό πόρισμα από την αρμόδια Επιτροπή Καταλληλότητας.

- 2) Τα κτιριολογικά προγράμματα πρέπει να γίνονται απολύτως σεβαστά κατά την εφαρμογή τους και να αποφεύγεται η αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, να αυξάνεται δηλαδή η δυναμικότητα που έχει προβλεφθεί κατά το σχεδιασμό τους.
- 3) Τα πορίσματα των Επιτροπών Καταλληλότητας παρατηρείται ότι σε αρκετές περιπτώσεις είναι ελλιπή, καθώς δεν αναφέρονται σε μεγέθη χώρων, σε δυναμικότητα παιδιών ανά τμήμα, στη δυνατότητα κάλυψης των λουτών αναγκών των μαθητών σε χώρους του σχολείου (πχ. απαιτούμενος χώρος προαυλισμού, χώρος σίτισης, εργαστηρίων και εκδηλώσεων, τουαλέτες κλπ.). Ως εκ τούτου κρίνεται ότι θα αποτελούσε ορθή διοικητική πρακτική τα πορίσματα των συγκεκριμένων επιτροπών να ελέγχονται σε δεύτερο βαθμό πριν την υλοποίηση της στεγάσης ή συστεγάσης σχολείου. Επίσης, ενδείκνυται να εξεταστεί εκ νέου η σύνθεση της Επιτροπής με τη συμμετοχή μέλους από τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας.
- 4) Η ίδρυση νέων σχολείων είναι αναγκαίο να πραγματοποιείται, εφόσον έχει ήδη βρεθεί και ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό το κτίριο το οποίο θα τα στεγάσει, δηλαδή να συνιστά προϋπόθεση για τους Δήμους η ύπαρξη του απαιτούμενου και κατάλληλου χώρου (κτίριο) για την ίδρυση της συγκεκριμένης μονάδας. Παρατηρείται ότι έχουν ιδρυθεί σχολεία ακόμα και προ 20ετίας, για τα οποία ακόμα δεν έχει βρεθεί κατάλληλος χώρος στέγασης, με αποτέλεσμα αυτά τελικώς να συστεγάζονται με άλλες σχολικές δομές και να δημιουργούνται σημαντικά προβλήματα, τόσο στη λειτουργικότητα όσο και στη διδακτική διαδικασία.
- 5) Όπως έχει αναφερθεί και σε προγενέστερα έγγραφα της Αρχής, είναι αναγκαίο να επικαιροποιηθούν οι προδιαγραφές του ΟΣΚ για τα διδακτήρια όλων των βαθμίδων, δεδομένου ότι παραμένουν ίδιες από το 2008. Περαιτέρω, κρίνεται απαραίτητο οι προδιαγραφές αυτές να θεσμοθετηθούν με το κατάλληλο κανονιστικό πλαίσιο, προκειμένου να υποχρεούται η διοίκηση στην εφαρμογή τους, δεδομένου ότι πλειστάκις παρατηρείται πως οι Δήμοι αρνούνται να προβούν στην εφαρμογή αυτών, καθώς διατείνονται ότι αποτελούν απλώς «οδηγίες» και όχι νομοθετική πρόβλεψη.
- 6) Σύμφωνα με το άρθρο 220 του ν. 4610/19 αναφορικά με την τοποθέτηση προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών ελαφριάς κατασκευής για την κάλυψη των αναγκών της δίχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης κατά τη νηπιακή ηλικία μέσα σε διάστημα

τεσσάρων (4) ετών, ο οικείος Δήμος υποχρεούται να προβεί σε μετεγκατάσταση των μαθητών σε μόνιμες σχολικές δομές προσχολικής εκπαίδευσης, είτε με ανέγερση είτε με μίσθωση. Η κατασκευή της μόνιμης αίθουσας γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις σε χώρους που επιλέγονται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Στο ίδιο ως άνω άρθρο προβλέπεται ότι «Η προθεσμία των τεσσάρων (4) ετών μπορεί να παραταθεί για δύο (2) επιπλέον έτη, προκειμένου να ολοκληρωθεί τυχόν ανέγερση των μόνιμων σχολικών δομών, μόνο εφόσον ισχύουν οι κάτωθι προϋποθέσεις: α) ο οικείος δήμος, πριν τη λήξη της προθεσμίας των τεσσάρων (4) ετών, έχει εντοπίσει κατάλληλο ακίνητο, το οποίο ευρίσκεται στην κυριότητα του Δημοσίου ή Ο.Τ.Α. ή ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε. και β) για το ακίνητο έχει γνωμοδοτήσει θετικά η επιτροπή της παραγράφου 9 του άρθρου 16 του α.ν. 627/1968 (Α' 266), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 6 του άρθρου 18 του ν. 3467/2006 (Α' 128)». Όπως προκύπτει, το ανωτέρω διάστημα το οποίο είχε προβλεφθεί εκπνέει, οπότε θα πρέπει να απομακρυνθούν οι συγκεκριμένες κατασκευές. Επομένως, παρακαλούμε να ενημερωθούμε από το Υπουργείο Παιδείας και αντίστοιχα το ΥΠΕΣ, εάν υπάρχει καταγραφή και παρακολούθηση της ολοκλήρωσης των έργων μόνιμης στέγασης των νηπιαγωγείων από τους Δήμους της επικράτειας.

Με βάση τα ανωτέρω, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τις απόψεις σας, καθώς και να εξετάσετε τη δυνατότητα λήψης σχετικής νομοθετικής πρωτοβουλίας για την επίλυση των εν λόγω ζητημάτων.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε σχετική διευκρίνιση.

Με τιμή

Ανδρέας Ι. Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

κ. Γ. Κατσαρό
Γενικό Γραμματέα Α/θμιας, Β/θμιας Εκπαίδευσης & Ειδικής Αγωγής Υπουργείο Παιδείας,
Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
ikatsaros@minedu.gov.gr

κ. Κων/νο Μαγουλά
Γενικό Γραμματέα Υποδομών
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
ggv@yme.gov.gr

κ. Σάββα Χιονίδη
Γενικό Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
Υπουργείο Εσωτερικών
g.g.aftodioikisis@ypes.gr

κ. Τιμολέοντα Κατσίπο
Πρόεδρο ΔΣ ΚΤΥΠ ΑΕ
grammateia.proedrou@ktyp.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
gdaskalogiannis@minedu.gov.gr